

AZ MONICA

// inhoud

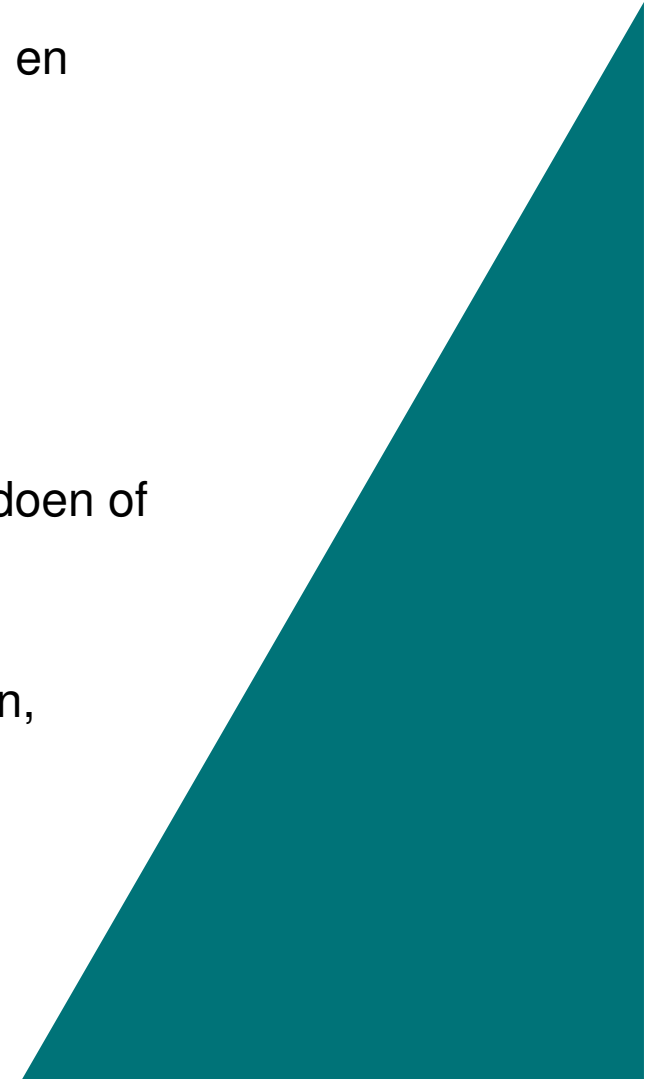
VOEDINGSBELEID BIJ MALNUTRITIE

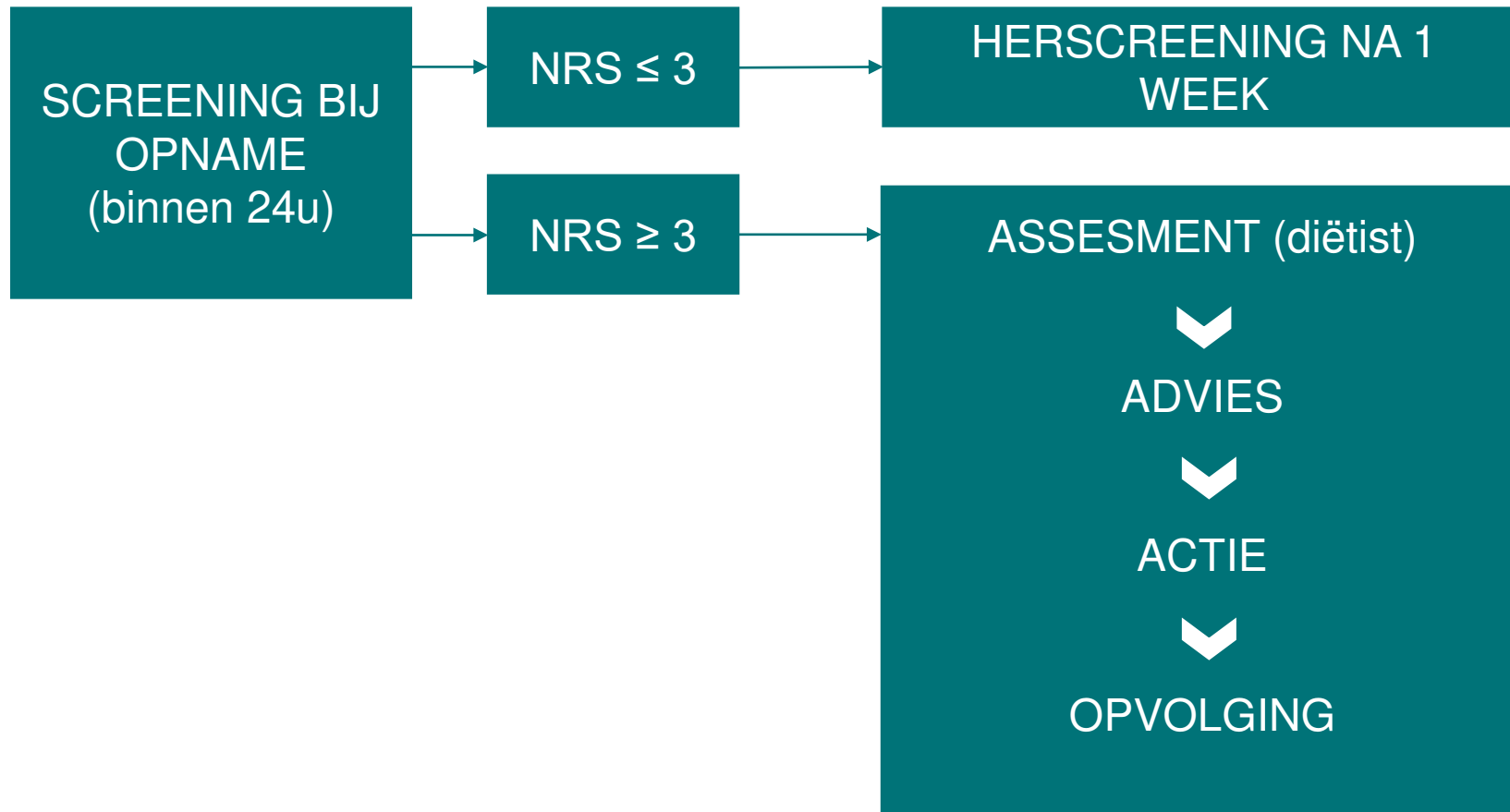
RISICOFACTOREN

- Mondproblemen: droge mond, problemen met het gebit, minder spier- en weefselelasticiteit in de mondholte
- Eenzaamheid, depressie
- Armoede
- Eenzijdig dieet, restrictieve diëten uit het verleden
- Dementie
- Ziekten die normaal functioneren beperken (bv om boodschappen te doen of eten te maken): COPD, kanker, CVA, afasie
- Bepaalde medicijnen en tekort aan zink: beïnvloeden de smaak
- Verminderde mobiliteit door obesitas, osteoporose, artritis, valfracturen, CVA,...
- Roken: verhoogd metabolisme, verminderde smaak

MALNUTRITIE SCREENING

MALNUTRITIE SCREENING

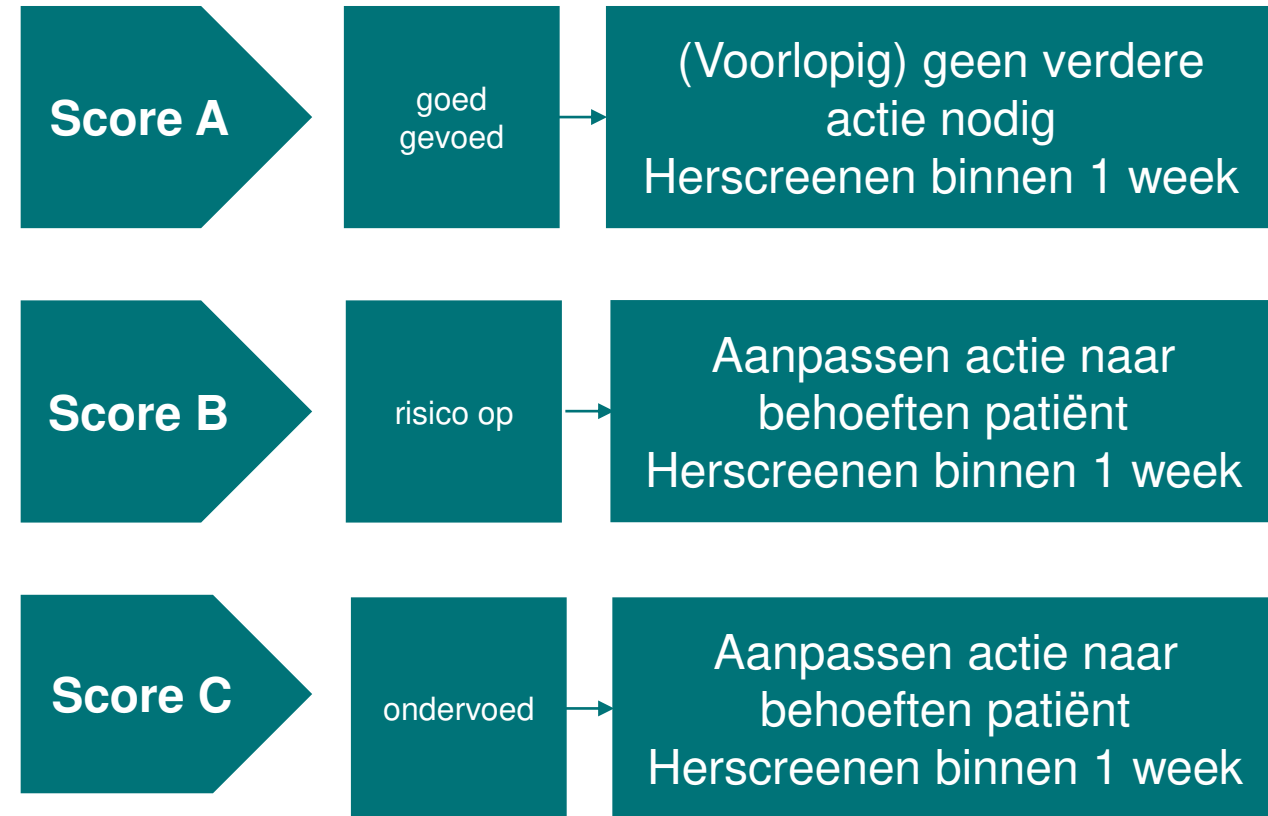
Malnutritie		
Ziektescore		0
Huidige BMI		20
BMI score		2
Leeftijdscore		1
Geeten voorbije week tov normaal?		1
Huidig gewicht		45
Gewicht 3 maand geleden		45
5 % afgevallen tov 3 maand geleden		43
10 % afgevallen tov 3 maand geleden		40
15 % afgevallen tov 3 maand geleden		38
Gewichtsverlies in 3 maand	%	0
Totaalscore NRS		4

NUTRITIONEEL ADVIES

- SGA (subjective global assessment)

VOEDINGSAANBEVELINGEN

	ESPEN guideline
energie	30kcal/kg/dag (min 1500kcal)
eiwit	minstens 1g/kg/dag
bijvoeding	Vezelrijke soort
Vocht: vrouw man	1,6l per dag 2l per dag

ESPEN GUIDELINES: voedingsinterventie

D. Volkert, A.M. Beck, T. Cederholm et al.

STAP 1

= analyseren van de voedingsvoorkeuren en individuele voedingsaanpassingen

STAP 2

= opstarten van BIJVOEDING

STAP 3

= opstarten van SONDEVOEDING

STAP 4

= opstarten van **TOTALE PARENTERALE NUTRITIE**

ESPEN GUIDELINES

D. Volkert, A.M. Beck, T. Cederholm et al.

STAP 1

= analyseren van de voedingsvoorkeuren en individuele voedingsaanpassingen

ONDERSTEUNENDE INTERVENTIES

- HULP BIJ MAALTIJDEN
- HUISELIJKE OMGEVING
- SAMEN ETEN
- VERRIJKTE MAALTIJDEN (energie en eiwitten)
- TUSSENMAALTIJDEN
- BESCHERMEN VAN MAALTIJDMOMENT
- BEWEGING STIMULEREN

VOEDINGADVIES

- INDIVIDUEEL ADVIES
- INTAKE STIMULEREN

VOEDINGSAANPASSINGEN

- VERRIJKTE VOEDING
- TUSSENDOORTJES - SNACKS
- FINGERFOODS
- SLIK- OF KAUWPROBLEMEN
= AANPASSEN CONSISTENTIE

AANBEVOLEN HOEVEELHEDEN VOEDINGSMIDDELEN PER DAG

VOEDING	18-60 JAAR	+60 JAAR
WATER	1,5 LITER	
AARDAPPELEN GEKOOKT	3-5 STUKS (210 à 350 G)	3-4 STUKS
BRUIN BROOD	7-12 SNEDEN	5-9 SNEDEN
GROENTEN (VERS OF DIEPVRIES)	300 G	
FRUIT (VERS)	2 STUKS (250 G)	2-3 STUKS (250 - 375 G)
VLEESVERVANGERS (VERS)	100 G	
MELKPRODUCTEN EN CALCIUMVERRIJK- TE SOJAPRODUCTEN	3 GLAZEN (450 ML)	4 GLAZEN (600 ML)
KAAS	1 SNEETJE (20 G)	1-2 SNEETJES (20 - 40 G)
VLEES, VIS, EIEREN (BEREID GEWOGEN)	100 G	
SMEERVET	5 G PER SNEETJE	
BEREIDINGSVET	MAX. 15 G	
VOEDING UIT DE RODE BOL	NIET NODIG	

+/- 1600kcal / 55g EW

GEMIDDELDE INNAME

2 STUKS

4 SNEDEN

100G

1STUK

1STUK

< 80G

+/- 1050kcal / 31g EW

⊗ ENERGIE- en EIWITRIJKE VOEDING

- Kies voor kleine frequente maaltijden of porties
 - Sla geen (hoofd)malatijden over
 - Kies voor energierijke voedingsmiddelen zoals noten, volle melkproducten,...
 - Voeg extra room, olijfolie of margarine toe aan je maaltijden
 - Beleg je boterhammen dubbel of combineer 2 belegsoorten (pindakaas en banaan,...)
 - Kies voor makkelijke voedingsmiddelen zoals smoothies, puree,...
 - Kies voor extra kaas of vlees als tussendoortje: babybel (=5g EW per stuk!)
-

ESPEN GUIDELINES

D. Volkert, A.M. Beck, T. Cederholm et al.

STAP 2

= opstarten van BIJVOEDING

INDICATIE

- WANNEER ADVIES EN AANPASSING NIET VOLDOENDE ZIJN OM NUTRITIONELE DOELEN TE BEREIKEN
- ZEKER BIJ GEHOSPITALISEERDE PATIËNTEN
- VERDER ZETTEN OOK NA ONTSLAG

WAT?

- BIJVOEDING: TEN MINSTE 400KCAL/DAG + MINSTENS 30G EIWITTEN PER DAG
- MINSTENS VOOR 1 MAAND
- REKENING HOUDEND MET SMAAK- EN TEXTUURVOORKEUREN, VOORKEUR TIJDSTIP

BIJVOEDING

- Eiwit- en energierijk
- Verschillende smaken en consistenties
- Zonder voorschrift bij (online) apotheek of thuis geleverd via gespecialiseerde firma's (remedus)
- Als bijvoeding: tussendoor of net na de maaltijd
- Als vervangvoeding, als vervanging van een maaltijd
- Verwerken in je voeding: smoothies, pannenkoek, pudding,...

⊗ ENERGIE- of EIWITRIJKE POEDERS

- Zelf toe te voedingen aan voedingsmiddelen of maaltijden

ESPEN GUIDELINES

D. Volkert, A.M. Beck, T. Cederholm et al.

STAP 3

= opstarten van SONDEVOEDING

INDICATIE

- WANNEER INTAKE < ½ BEHOEFTE VOOR > 1 WEEK + VORIGE INTERVENTIES NIET VOLDOENDE ZIJN
- VOORDELEN EN NADELEN MOETEN INDIVIDUEEL EN OP REGELMATIGE BASIS HERBEKEKEN WORDEN
- TERMINALE FASE VAN ZIEKTE = COMFORTVOEDING

WAT?

- START ZO SNEL MOGELIJK
- INTAKE ONTOEREIKEND < 3 à 4 WEKEN = NASOGASTRISCHE SONDE
- INTAKE ONTOEREIKEND > 4 WEKEN = PEG OF GASTROSTOMIE
- ORALE INTAKE STIMULEREN (INDIEN VEILIG)
- SV EN PN = DEEL VAN MEDISCHE BEHANDELING ≠ BASISZORG = ENKEL BIJ REALISTISCHE VERBETERING OF BEHOUD
- GEEN FARMACOLOGISCHE SEDATIE OF FYSIEKE DWANGMAATREGELEN OM SV MOGELIJK TE MAKEN
- BIJ ONDERVOEDING: BOUW TRAGG OP (REFEEDINGSYNDROOM) = DIËTIST(E) + OPVOLGEN LABO (P - Mg - K - B1)

ESPEN GUIDELINES

D. Volkert, A.M. Beck, T. Cederholm et al.

STAP 4

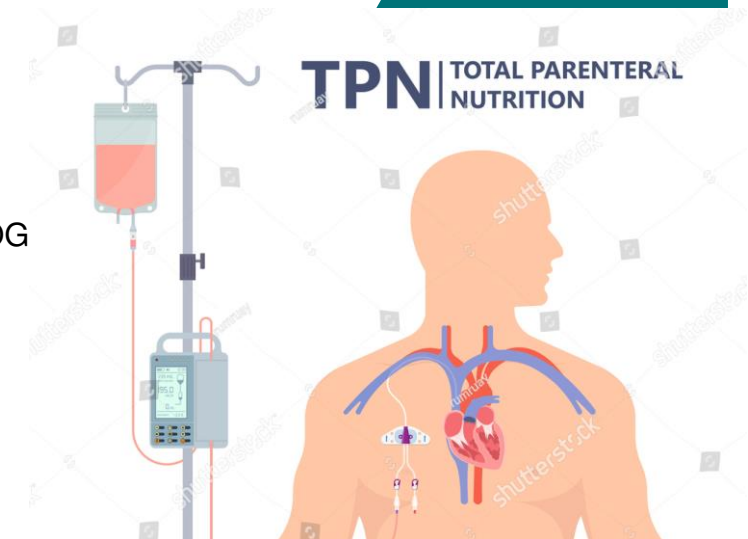
= opstarten van **T**OTALE **P**ARENTERALE **N**UTRITIE

INDICATIE

- ENKEL WANNEER ORALE OF ENTERALE VOEDING > 3 DAGEN ONMOGELIJK IS
- WANNEER INTAKE < ½ BEHOEFTE VOOR > 1 WEEK NIET VOLDOENDE ZIJN

WAT?

- SV EN PN = DEEL VAN MEDISCHE BEHANDELING ≠ BASISZORG
= ENKEL BIJ REALISTISCHE VERBETERING OF BEHOUD
- GEEN FARMACOLOGISCHE SEDATIE OF FYSIEKE DWANGMAATREGELEN OM PN MOG MAKEN
- BIJ ONDERVOEDING: BOUW TRAG OP (REFEEDINGSYNDROOM) = DIËTIST(E)
- + OPVOLGEN LABO (P - Mg - K - B1)

⊗ Malnutritiescreening in de eerste lijn

Op een **simpele** en **snelle** wijze patiënten herkennen die ondervoed zijn of at-risk zijn om ondervoed te raken

Screeningstools

- MUST
- MNA (short form)
- SNAQ 65+

www.health.belgium.be/nl/voeding-en-ondervoeding

Doorverwijzing naar een ambulante diëtist

Belang opvolging nutritionele toestand > advies op maat van de patiënt

www.vbvd.be/vind-een-dietist

Aanvraag en terugbetaling van enterale voeding

- Remedus
- Linde Healthcare
 - dossier te raadplegen door behandeld arts en betrokken hulpverleners
 - sondevoeding en toebehoren
 - thuisverpleging

Terugbetaling mutualiteit via onderstaand document:

www.inami.fgov.be/nl/themas/kost-terugbetaling/door-ziekenfonds/gezondheidsproducten/voeding/Paginas/enterale-sondevoeding.aspx

Indirecte calorimetrie

- Bepalen van REE (resting energy expenditure) d.m.v. ingeademde O₂ en uitgeademde CO₂
- IC: aanbevolen ESPEN guideline
- Veel nauwkeuriger dan formules
- Soort en hoeveelheid sondevoeding of PN beter op punt
- Minder verspilling van orale, enterale en parenterale voeding ten gevolgen van overschatting energie- en eiwitbehoefte

contact

DIËTIEK

Campus Deurne

T 03 320 56 87

E dietistecd@azmonica.be

Campus Antwerpen

T 03 240 28 42

E dietisteca@azmonica.be

<https://azmonica.be/zorgaanbod/medische-diensten/dietiek/team/>